

3. Доценко І. О. Актуальні проблеми упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у вищій освіті. Гірничий вісник : науково-технічний збірник. Кривий Ріг, 2017. Вип. 102. С. 117–120.
4. Карташова Л., Сорочан Т., Шеремет Т. Штучний інтелект як засіб формування освітнього досвіду майбутнього, 2022. URL : http://elar.khmnpu.edu.ua/bitstream/123456789/11333/1/SE-2022_Kartashova.pdf.

Томаз В. Р., студентка
Стройкова С. А., к. філол. н., старший викладач
Черкаський національний університет
ім. Богдана Хмельницького

ПРОБЛЕМАТИКА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Художній переклад є одним із найпопулярніших та найважчих типів літературної творчості, адже окрім відповідного рівня мовленнєвої компетентності перекладач має бути ознайомленим із чинниками взаємодії літератур і культур, взаємопроникнення проблематики, жанрів та стилів [3]. Художній переклад завжди є індивідуальним та потребує інтерпретації художніх образів для зручності сприйняття [2]. Проблеми художнього перекладу виникають не лише під час передачі лексичного змісту оригінального тексту, а й під час відтворення його стилю, емоційної виразності та культурних концепцій [4].

Наша робота присвячена дослідженню основних проблем, з якими зіштовхуються перекладачі у процесі художнього перекладу німецької мови на українську. Розуміння цих аспектів дасть змогу поліпшити якість літературних перекладів і зберегти колорит оригінального твору для україномовної аудиторії.

Однією з перших проблем для перекладачів-початківців є відсутність дослівності при перекладі. Вона виникає, коли не можна передати сенс фрази чи ідею речення буквально. Це означає, що під час перекладу художнього тексту необхідно знайти слова-замінники стилістичних засобів оригіналу [5]. Наприклад, німецький вираз *Er hat nicht alle Tassen im Schrank* не перекладається на українську мову дослівно, а перекладається як *У нього поїхав дах* або ж *У нього не всі вдома*. Влучний еквівалент потрібно підбирати відповідно до контексту [3].

Наступною проблемою є аспекти перекладу культурних виразів, адже це може потребувати додаткового контексту для розуміння українським читачем. Тут є ризик вжити багато незрозумілих та екзотичних слів, або втратити специфіку одного із стилів мови перекладу. Сюди відносимо також фразеологізми, які мають відповідники у багатьох мовах, але вони базуються на інших образах та мають відмінні значення від мови оригіналу [4]. Наприклад,

німецький фразеологізм *Etwas hinter die Ohren schreiben* перекладається на українську мову *Зарубати собі на носі*. Одразу виникає питання, чому німці записують це саме за вухами? Раніше більшість домовленостей вкладалися усно та для цього потрібні були свідки, часто як свідків брали дітей. А щоб вони гарно все запам'ятовували, то їм давали потиличника. Таким чином, суть домовленості формально фіксувалася на дитячих вухах [3].

Художній переклад вважається творчим процесом, який вимагає прояву креативності. Перекладач має використовувати ці здібності та власні знання не тільки для краси та гармонійності перекладу, а для його вірності. Тобто він має перекласти твір так, щоб переклад був природним та зрозумілим [2]. Наприклад, під час перекладу відомого вірша Генріха Гейне «Ein Fichtenbaum steht einsam» Леонід Первомайський замінив *der Fichtenbaum* (*перекладається як ялина*) на *кедр*. Цей творчий прийом було застосовано для гармонійного акценту на нерозділене кохання між кедром та пальмою. Адже дослівне вживання назви дерева жіночого роду (ялина) не дозволило б підкреслити, що вірш про кохання між чоловіком та жінкоюю [1].

Отже, при художньому перекладі перекладач повинен не тільки мати високу компетентність, а й підходити до цього процесу творчо, бути обізнаним у питаннях культурних аспектів обох мов, уміти знаходити зрозумілі відповідники та при цьому зберігати колорит оригінального твору.

Література:

1. Кадоб'янська, Н. М. *Зарубіжна література*. Харків: ТОВ «Сиция», 2017. 271с.
2. Кияк, Т. Р. *Перекладознавство*. Вінниця: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.
3. Чуйко, Г.В. *Переклад ідіом з німецької мови*. 20 червня 2018. URL: <https://everest-center.com/pereklad-idiom-z-nimetskoyi-movi/>
4. Kaindl, K., *Transfiction*. Vienna: JohnBenjaminsPublishing, 2009. 373 p.
5. Schäffner, *Developing Translation Competence*. Birmingham: JohnBenjaminsPublishing, 2010. 244 p.

Трохименко А. С., студентка
Поліщук Н. М., к. філол. н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ABSENTIV ALS NEUE ZEITFORM

Die Sprache entwickelt sich stets. Viele phonetische, lexikalische und grammatische Besonderheiten entstehen immer mehr. Aber sie existieren zuerst nur in der Alltagsrede. Je mehr neue Regeln in der Umgangssprache entstehen, desto schneller werden sie in der Standardsprache benutzt. Aber wenn man solche neuen